

ບົດຄົ້ນຄວ້າ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໃນ ສປປ ລາວ

ສານສຳຄັນ

- ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ແມ່ນ ຕິດພັນຢ່າງໃກ້ຊີດກັບລະບົບ ອຳນາດທາງແດ ລະຫວ່າງ ຍົງ-ຊາຍ ບົນຝຶ່ນຖານການປະຕິບັດ ຕາມປະເທດ ແຕ່ມີການປ່ຽນແປງ ຍ້ອນປັດໃຈຕ່າງໆພາຍໃນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາຍນອກ;
- ໃນບັນດາບ້ານທີ່ໄປຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຜົນບວ່າ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄຸ້ມ ຄອງທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງຫຼຸດລົງ. ນີ້ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ປະກົດການ ກ່ຽວກັບ ການເຊື່ອມຖອຍດ້ານກະສິກຳ ແລະ ການຫັນປ່ຽນພາ ລະບົບດາຂອງແມ່ຍິງອອກຈາກຂະໜາດກະສິກຳ, ເຊິ່ງມີຜົນມາ ຈາກນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມການບຸກຟິດສະນິດຽວ ໃນຜົນທີ່ກວ້າງ ແລະ ການໃຫ້ທີ່ດິນສໍາລັບນັກລົງທຶນ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ສິ່ງຜົນໃຫ້ເນື້ອທີ່ ບໍາໄມ້, ທີ່ດິນກະສິກຳ, ຜົນທີ່ໃນການລົງສັດ/ການຫາຜົນ ເຄື່ອງ ບໍາຂອງດີງ ແລະ ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານຫຼຸດລົງ;
- ຂະບວນການຫັນປ່ຽນທາງດ້ານກະສິກຳ ນໍາໄປສູ່ການປ່ຽນແປງ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການປ່ຽນແປງການ ແປ່ງວຽກຮັດງານທຳຕາມແດ ເຊິ່ງ ເປັນຄວາມສ່ຽງຍ່າງໜຶ່ງທີ່ ກິດຂວາງການເຂົ້າເຖິງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ. ນອກນີ້ຍັງ ຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມບໍ່ສະໜີພາບຍົງ-ຊາຍ, ຜ້ອມທັງມີການສູນ ເສຍເອກະລັກ ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ກິດຂັ້ນຕະແຍ່ງພາຍໃນ;
- ການປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງໃນຊຸມຊົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລີກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບລະບົບການຜົວຜັນທາງດ້ານ ອຳນາດ ບົດບາດທາງແດຕາມປະເທດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໃນສັງຄົມທີ່ໃຫ້ຄຸນຄ່າ ແລະ ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງ ແມ່ຍິງ, ຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ ແລະ ປະສົມປະສານທັງສອງລະບົບ. ການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈນີ້ ແມ່ນຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງປະ ຕິບັດກ່ອນທີ່ຈະຮັດກິດຈະກຳດ້ານທີ່ດິນ ເຊື່ອເປັນການບຸກຈິດ ສໍານິກກ່ຽວກັບສິດທິນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນ ຮ່ວມຢ່າງຕັມທີ່ຂອງແມ່ຍິງ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນ;
- ສິດທິທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງໃນດ້ານກົດໝາຍຫລຸດລົງ ເມື່ອອີງໃສກົດ ຫ້າຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2019 ທຽບກັບ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ປີ 2003. ໃນກົດໝາຍທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2019 ແມ່ນໄດ້ຕັດການລະບຸຊື່ຂອງທັງສອງ (ຊື່ ຜົວ ແລະ ເມຍ)

ໃນການອອກໃບຕາດິນອອກ ຂຶ່ງ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນປີ 2003 ໃນມາດຕາ 43 ດ້ວຍບຸປ່າງຈະແຈ້ງໃນການອອກໃບ ຕາດິນໃຫ້ມີທັງຊື່ຜົວ ແລະ ຊື່ເມຍ;

- ການສິ່ງເສີມ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຮົດຄອງປະເທດໃນສັງຄົມຊຸມ ຊຸນ ທີ່ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງແມ່ຍິງ ຈະຊ່ວຍສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງໃນການປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ. ໃນລະບົບ ສັງຄົມທີ່ມີການສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແບບ ປະສົມປະສານທັງສອງລະບົບ ແມ່ຍິງມີສິດທິ ແລະ ມີບົດບາດ ດ້ານທີ່ດິນໜ້ອຍກວ່າ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະສູນເສຍສິດດັ່ງ ກ່າວ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ເປັນຜົນມາຈາກ ມາດຖານການປະຕິບັດທາງສັງ ຄົມຕາມຮົດຄອງປະເທດໃດໆ ທີ່ຍັງຈໍາກັດການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ນໍາໄປສູ່ ຄວາມບໍ່ສະເໜີພາບທາງແດ ໃນການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບຊັບສິນ ຂອງຄອບຄົວ;
- ການນຳໃຊ້ກົດຕາມປະເທດ ໄລະ ກົດໝາຍລັດ ຄວນຖືກນຳໃຊ້ ເຝື່ອຈຸດປະສົງໃນການຮັບປະກັນ ຕໍ່ການປົກປ້ອງ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງແມ່ຍິງ.

ແມ່ຍິງຄົນຫົງກໍລັງເກືອອາຫານແກ່ສັດລົງຂອງຕົນຢູ່ບ້ານທີ່ຢູ່ເບັນໜຸ, ເມືອງຍອດຊຸ, ແຂວງຜົງສາລີ © CCL

ສະພາບລວມກ່ຽວກັບສຶດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໃນ ສປປ ລາວ

ນັບຕັ້ງແຕ່ຊຸມປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາ, ສປປ ລາວ ໄດ້ຫັນປ່ຽນການລ້ຽງຊືບແບບກຸ້ມຕົນເອງ ມາເປັນການຜະລິດເຜື່ອ ເສດຖະກິດການຕະຫຼາດ, ການຮັບປະກັນດໍານາສຶດນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ໜັ້ນຄົງຂອງແມ່ຍິງ ໄດ້ກາຍເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນຫຼາຍ.

ແມ່ຍິງກ່າວລັງດໍານາ. ທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ © CCL

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ : ສຶດຕິ່ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງໃນ ກົດໝາຍທີ່ດິນສະບັບປັບປຸງ (2019) ຫຼຸດລົງ

ຫຼາຍທິດສະວັດຜ່ານມາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຂະບວນການປ່ຽນແປງ ຢູ່ເຂດຊົນນະບິ້າຍຂຶ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມກົດດັນຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແລະຊັບຜະຍາກອນທຳມະຊາດໃນສປປ ລາວ. ພາຍໃຕ້ສະພາບດັ່ງກ່າວ ນະໂຍບາຍທີ່ດິນທີ່ສ້າງຂຶ້ນມາໃໝ່ ອາດຈະເປັນອຸປະສົກ ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ສຶດທິຕາມປະເພນີໃນການ ຮັບປະກັນສຶດຄອບຄອງທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນປີ 2003 ມີຂໍ້ກຳນົດສະພາະກ່ຽວກັບແມ່ຍິງ ໃນມາດຕາ 43 ກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ, ໂດຍລະບຸວ່າ ຊື່ຂອງຜົວ ແລະມະຍ ຕ້ອງໄດ້ລວມເຂົ້າໃນປັ້ນບັນຊີທະບຽນທີ່ດິນໃນກໍລະນີທີ່ເປັນຊັບສິນສົມສ້າງຮ່ວມກັນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນສະບັບປັບປຸງ (2019) ບໍ່ມີຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງ ສໍາລັບແມ່ຍິງທີ່ແຕ່ງດອງແລ້ວ.

“ການເປັນເຈົ້າຂອງຮ່ວມກັນຂອງຜົວ ແລະມະຍ ໃນກໍລະນີເປັນຊັບສິນສົມສ້າງ ແມ່ນຖືກຍົກເວັ້ນ ເຊິ່ງເຫົ່າກັບເປັນການຖອນການຮັບປະກັນສຶດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ. ພາຍໃຕ້ ສະພາບການນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການອອກໃບຕາດິນອາດຈະບໍ່ສົ່ງຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ປົກປ້ອງສຶດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງແມ່ຍິງເຫົ່າທີ່ຄວນ.”

ການອ້າງອີງເຕິງ ການເປັນເຈົ້າຂອງຮ່ວມກັນຂອງຜົວ ແລະມະຍ ໃນກໍລະນີເປັນຊັບສິນສົມສ້າງ ແມ່ນຖືກຍົກເວັ້ນ ເຊິ່ງເຫົ່າກັບເປັນການຖອນການຮັບປະກັນສຶດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ. ພາຍໃຕ້ ສະພາບການນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການອອກໃບຕາດິນອາດຈະບໍ່ສົ່ງຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ປົກປ້ອງສຶດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງແມ່ຍິງເຫົ່າທີ່ຄວນ.

ກົດການປະຕິບັດຕາມຮົດຄອງປະເຜນີ: ຕົ້ນກຳເນີດຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ

ການປະຕິບັດຕາມຮົດຄອງປະເຜນີ ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາຫຼາຍສັດຕະວັດແລ້ວ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໂດຍຕົ້ນຕໍ່ແລ້ວ ແມ່ນຖືກກຳນົດຈາກລະບົບໂຄງສ້າງຂອງບ້ານວ່າ ບ້ານດັ່ງກ່າວເປັນບ້ານທີ່ມີລະບົບການສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຜ່ານທາງແມ່ຍິງ (matrilineal) ຫຼື ຜູ້ຊາຍ (patrilineal). ໃນລະບົບສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງແມ່ຍິງ ແມ່ຍິງເປັນຜູ້ຖືສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນຫຼັກ ແລະ ໃນລະບົບນີ້ ສິດສືບທອດຕາມປະເຜນີໄດ້ເອົ້ອ່ານວຍໃຫ້ແມ່ຍິງຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ຊາຍ ຫຼື ໃຫ້ລູກສາວຫຼັກຫຼາຍກວ່າລູກຊາຍ. ໃນສັງຄົມສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ ກົດການປະຕິບັດຕາມຮົດຄອງປະເຜນີ ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ສິດໃນການສືບທອດມູນມໍລະດົກແຕ່ແມ່ຍິງ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນສ່ວນບຸກຄົນຕາມປະເຜນີ ແມ່ນໃຫ້ສິດແຕ່ຜູ້ຊາຍ ຫຼື ລູກຊາຍ ແລະ ຈຳກັດຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ຂອງແມ່ຍິງໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ. ລະບົບດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍດ້ວຍການແຕ່ງດອງ ແຕ່ອາດສູນເສຍສິດເຫຼົ່ານີ້ໃນເວລາທີ່ການເປັນຄຸຜົວເມຍສັ້ນສຸດລົງ ຫຼື ຜົວເສຍຊີວິດ ຫຼື ການປະຮັງ. ກົດການປະຕິບັດດ້ານທີ່ດິນຕາມຮົດຄອງປະເຜນີເຫຼົ່ານີ້ ຍັງຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຕັດສິນໃຈຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ.

ລະບົບສັງຄົມທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຍັງໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກຫຼາຍງົງ ປັດໃຈທັງພາຍນອກ ແລະ ພາຍໃນທັງຖຸນ. ສະນັ້ນ ມັນສາມາດມີຂໍ້ຢີກເວັ້ນ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ທີ່ເປັນເອກະລັກສະແຍະ ສໍາລັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ.

ໃນ ສປປ ລາວ ຮູບແບບໂດຍລວມຂອງກົດການປະຕິບັດດ້ານທີ່ດິນຕາມຮົດຄອງປະເຜນີ ແມ່ນການເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນລວມໜຸ່ງ ຫຼື ລວມບ້ານ ຂຶ່ງແມ່ຍິງເປັນຜູ້ນຳໃຊ້ດິນປະແດນໜ້າຫຼາຍກວ່າໜຸ່ງ.

ການຈັດລະບົບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ຂັ້ນທັງຖຸນແມ່ນສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ຮັບຮູ້ໂດຍຊົມຊົນທັງໝົດ, ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຫຼົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງແມ່ນຂໍຕົກລົງທີ່ສໍາຄັນທາງສັງຄົມທີ່ມີຢູ່ໃນຊົມຊົນ. ລະບົບຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງຊົມຊົນ ແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມປະເຜນີຂອງຊົມເຜົ່າ ແລະ ສະພາບເງື່ອນໄຂທາງນີ້ເວດວິທະຍາຂອງທັງຖຸນັ້ນ ນັ້ນງົງ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ (2019) ໄດ້ຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເຜນີ, ແຕ່ກໍມີໄວ້ສໍາລັບການນຳໃຊ້ສ່ວນບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ. ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນລວມໜຸ່ງ ແມ່ນຖືກຮັບຮູ້ຜູ້ນຳໃຊ້ສໍາລັບທີ່ດິນສາຫະລະນະໃນບ້ານເຫຼົ່ານັ້ນ (ເຊິ່ງບໍ່ລວມທີ່ດິນນຳໃຊ້ສໍາລັບການຮັດໄຮ, ທີ່ດິນສໍາລັບຜູ້ນຳໃນການລົງສັດ ແລະ ອື່ນງົງ).

ແມ່ຍິງກໍາລັງຕັບມຽນໝາກແຫຍ່ທີ່ເກັບມາໄດ້ຈາກສວນ. ທີ່ເມືອງນາໜັ້ນ ແຂວງອຸດືມໄຊ © LIWG

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍົງໃນຊຸມຊົນ

ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບ ແນວຄວາມຄົດສິດດ້ານທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍທາງການແມ່ນມີຫຼັກອີຍໃນເຂດຊຸມຊົນ, ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງແມ່ຍົງຕໍ່ກັບສິດດ້ານທີ່ດິນ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ ຂຶ່ງຂຶ້ນກັບຫຼາຍປັດໃຈເຊັ່ນ: ຊຸນຜູ້, ທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານ, ເຂດທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ແລະ ລະດັບການສຶກສາຂອງແມ່ຍົງ.

ເມື່ອທຽບລະຫວ່າງ ບັນດາບ້ານທີ່ມີໂຄງສ້າງສັງຄົມສືບທອດມູນ ມໍລະດົກຜ່ານທາງແມ່ຍົງ, ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແບບປະສົມປະສານທັງສອງລະບົບ ແມ່ຍົງທີ່ຢູ່ໃນບ້ານທີ່ມີລະບົບການສືບທອດຜ່ານທາງແມ່ຍົງ ແມ່ນມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ສິດທາງດ້ານກົດໝາຍກ່ຽວກັບທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ.

ແມ່ຍົງທີ່ອ່າໄສຢູ່ໃນສັງຄົມສືບທອດມູນມໍລະດົກ ຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍທີ່ຢູ່ໃນເຂດໃກ້ ແລະ ນອກເມືອງຕາມທີ່ພຽງ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍທາງການ ຫຼາຍກວ່າ ແມ່ຍົງທີ່ຢູ່ສັງຄົມແບບດຽວກັນໃນເຂດທ່າງໄກສອກຫຼົງກາ ຫຼື ເຂດຊຸມ ແມ່ຍົງຊົນຜູ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບສິດທີ່ດິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕາມລະບົບການປະຕິບັດຕາມຮົດຄອງປະເພນີແມ່ນມີສູງ ແລະ ຍັງສືບທອດປະຕິບັດກັບຄົນຮຸນປະຈຸບັນໃນທຸກໆບ້ານ. ສັງທິຜົນທີ່ແຕກຕ່າງໃນການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແມ່ນບ້ານທີ່ຢູ່ເຂດຊຸມຊົນ ສ່ວນໃຫຍ່ອີງໃສການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນຕາມຮົດຄອງປະເພນີ, ສ່ວນບ້ານທີ່ຢູ່ເຂດໃກ້ເມືອງ ແລະ ໃນຕົວເມືອງແມ່ນປະສົມປະສານລະຫວ່າງກົດໝາຍພາກລັດ ແລະ ການປະຕິບັດຕາມຮົດຄອງປະເພນີ.

ການປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍົງຕາມກົດໝາຍ

ສັງສຳຄັນທີ່ສຸດສໍາລັບຜູ້ຄອບຄອງສິດທີ່ໃນທີ່ດິນ ແມ່ນຄວາມສາມາດໃນການປົກປ້ອງສິດຫຼັງນັ້ນ ໃນເວລາທີ່ມີໄຟຄຸກຄາມກ່ຽວກັບກຳມະສິດທີ່ດິນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນສະບັບປັບປຸງ (2019) ບໍ່ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຊື່ຜົວ ແລະ ຊື່ເມຍ ໃນໃນຕາດິນ ເຊິ່ງສິ່ງດັ່ງກ່າວ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ລະບົບກົດໝາຍ ບໍ່ໄດ້ປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍົງລີຍ ແລະ ໂດຍສະເພະສໍາລັບແມ່ຍົງ ທີ່ອ່າໄສຢູ່ໃນລະບົບການສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ. ການບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ມີຕົກກໍໃນການຢັ້ງຍືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄູ່ຜົວເມຍຢ່າງເຈະຈີງ, ແມ່ຍົງມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະສູນເສຍສິດຄອບຄອງທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ໃນກໍລະນີມີການຢ່າຮ້າງ ຫຼື ຜົວເສຍຊື່ວິດ.

ຢ່າງໄດ້ຕໍ່າມ, ການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການແບ່ງປັນສິດຄອບຄອງທີ່ດິນ ແມ່ນອີງຕາມສະພາບການແຕ່ລະກຳລະນີ ບາງຄັ້ງອາດຈະມີ ຫຼື ບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ກົດໝາຍທາງການ ແຕ່ໃຊ້ການຕັດສິນພາຍໃນເຫັນເຊັ່ນ ຕັດສິນໂດຍຫົວໜ້າຜູ້/ເຈົ້າກົກເຈົ້າຫຼົງກາ, ອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ ຫຼື ຍາດຝຶ່ນ້ອງ.

“ຂໍ້ອຍຕ້ອງການມີໃບຕາດິນ ສໍາລັບທີ່ດິນບຸກຟັງຂອງຂໍ້ອຍ ແລະ ໃບຕາດິນດັ່ງກ່າວຈະຮັດໃຫ້ຂໍ້ອຍຮູ້ສຶກວ່າ ຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດລະມືກທີ່ດິນຂອງຂໍ້ອຍ ແລະ ຂໍ້ອຍ ສາມາດເປີກຮັນຂາຍເຂົ້າປຽກຢູ່ຕໍ່ໜ້າເຮືອນ ເຟື້ອໃຫ້ ມີລາຍໄດ້ໃຫ້ຄອບຄົວ.”

ແມ່ຍົງລາວ-ໄຕ, ບ້ານໂພນຊອງ, ເມືອງວຽງຄຳ, ແຂວງວຽງຈັນ

ແມ່ຍົງເບື້ອນຫຼື່ກັບມາຈາກປ່າໄມ້ບ້ານມາໄວ້ໃຊ້ໃນຄອບຄົວ. ເມືອງງອຍ, ຫຼວງພະບາງ © LIWG

ການປ່ຽນແປງໃນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງໃນສະພາບການຫັນປ່ຽນດ້ານກະສິກຳ

ການປ່ຽນແປງຕໍ່ກັບການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ

**“ຝາກເຮົາບໍ່ຮູ້ວ່ອນຄືດຂອງລູກໜ້ານເຕີຈະ
ເປັນແນວໃດ ເມື່ອພວກເຂົ້າບໍ່ມີທີ່ດິນ ແລະ ຊົວດັ
ການເປັນຢູ່ຂອງພວກເຮົາແມ່ນຂຶ້ນກັບທີ່ດິນ ແລະ
ທີ່ໄຮໄທ່ງໆນາ.”**

ນາຍບ້ານນາໄລດົງ, ເມືອງອາດສັງຫອງ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

ໃນ 7 ບ້ານທີ່ໄປຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ຍິງສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຄົ້ນຄອງທີ່ດິນອັນເນື່ອງມາຈາກການຂະຫຍາຍເສັ້ນທາງ, ການກໍ່ສ້າງອາຄານ, ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ການສໍາປະການທີ່ດິນ ເຜື່ອປຸງປາຍາງພາລາ ແລະ ການເຊົ້າທີ່ດິນ ເຜື່ອການປຸກອ້ອຍ ແມ່ນສາຫະດັບຫຼັກທີ່ຮັດໃຫ້ສູນເສຍທີ່ດິນ. ໃນບ້ານທີ່ມີສັງຄົມສືບທອດສາຍຍາດ ແລະ ສືບມູນ ມໍລະດົກຜ່ານທາງແມ່ຍິງ (matrilineal) ແມ່ຍິງສູນເສຍທີ່ດິນນາທີ່ໄດ້ມາຈາກການສືບທອດມູນມໍລະດົກການຮົດຄອງປະເຜົນຈາກແມ່ການສູນເສຍທີ່ດິນຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ແຮດການຜະລິດດ້ານກະສິກຳຫຼຸດລົງ ແລະ ຫັນມາເຮັດທຸລະກິດໃໝ່ ໂດຍການເປີດຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຍ່ອຍ. ພວກເຂົ້າຕ້ອງຮັດວຽກຜົມຂຶ້ນ ເຜື່ອຫາລົງຊັບແລະ ຊົ້ອາຫານຕາມທ້ອງຕະຫຼາດສໍາລັບຄອບຄົວ. ການສູນເສຍທີ່ດິນທີ່ສືບທອດມາຈາກແມ່ ສໍາລັບແມ່ຍິງແລ້ວ ເທົ່າກັບເປັນການສູນເສຍວັດທະນະທຳ ແລະ ການປະກິບັດສິດຄອບຄອງທີ່ດິນໄປຜ້ອມງົກນ.

ໃນບ້ານທີ່ມີສັງຄົມສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ (partilineal) ຂ່າວບ້ານສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນຊັມຊົນ (ທີ່ດິນສໍາລັບປຸກເຂົ້າໄກ) ແລະ ສັງຄົມທີ່ມີການປະໂຫຼດ ປະສົມປະສານທັງສອງ

ລະບົບ (bi-lineal) ນັ້ນຂ່າວບ້ານສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງດິນຊັມຊົນ ແລະ ທີ່ດິນທີ່ຮັກສາໄວ້ໃຫ້ຄົນຮຸນຫຼັງ ຊຶ່ງເປັນທີ່ດິນທີ່ພວກເຂົ້າເຕີ ໃຊ້ມາກ່ອນ ເຜື່ອການລົງຊັບແບບຖຸມຕົນເອງ. ການສູນເສຍທີ່ດິນດັ່ງກ່າວມີຜົນກະ ທີ່ບ້ອນໃຫຍ່ຫຼົງວ່າຕໍ່ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ, ເຮັດໃຫ້ກຸ່ມຄົນໄວ້ຫຼຸມມີຄວາມໝັ້ນໃຈໜ້ອຍລົງ ແລະ ເວັດຄວາມກັງວົນໃຈຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງອະນາຄີດຂອງເຂົ້າເຈົ້າ.

ການປ່ຽນແປງພາລະບົດບາດຂອງແມ່ຍິງໃນຄອບຄົວ

ການສູນເສຍການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນ ເຮັດໃຫ້ບົດບາດຂອງແມ່ຍິງໃນຄອບຄົວປ່ຽນແປງໄປເທື່ອລະໜ້ອຍ, ໂດຍສະແພະໃນປ່ອນທີ່ມີການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຊັມຊົນ ແລະ ທີ່ດິນບຸກຄົນໄປຮັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ແລະ ຄວາມປ່ຽນແປງ ຕໍ່ການແບ່ງຫຼາວວຽກຕາມເຜົດກໍາເກີດຂຶ້ນ. ໃນ 7 ບ້ານທີ່ໄປຄົ້ນຄວ້າເຫັນວ່າ ວຽກທີ່ບໍ່ສ້າງລາຍໄດ້ຊັ້ນ ວຽກຮືອນ, ການເປົ່າແຍງດຸແລຄອບຄົວ ແລະ ການດຸແລຜູ້ອື່ນຖືກໃຫ້ຄຸນຄ່າວ່າເປັນວຽກບໍ່ຫັກ ແລະ ເປັນວຽກແມ່ຍິງທີ່ຕ້ອງຮັດ.

ສໍາລັບກິດຈະກຳຕ່າງໆທາງຊັມຊົນ, ວຽກທີ່ສ້າງລາຍໄດ້ຖືກໃຫ້ຄຸນຄ່າວ່າເປັນວຽກຫັກ ແລະ ເປັນວຽກຂອງຜູ້ຊາຍ.

ມາດຖານທາງສັງຄົມເຫັນນີ້ ສ້າງໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ສະໜີພາບທາງເພດ, ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ທີ່ຖືກໃຫ້ຄຸນຄ່າຕໍ່ກວ່າ. ບັນດາມາດຖານ ແລະ ຄວາມເຊື່ອດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຜັກດັນໃຫ້ແມ່ຍິງຢູ່ໃນຖານະທີ່ເປັນຜູ້ຕາມ ແລະ ມີຄວາມຈຳກັດໃນ ການຄຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງຄອບຄົວ, ລວມທັງທີ່ດິນ, ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນງານເທດສະການສາຫາລະນະ ແລະ ການສິນທະນາກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໃນຊັມຊົນ.

ຄອບຄົວຂົນເຕີ ກໍາລັງງຽມໝານ ເຜື່ອກ້ານມາແຫ່ງ ເຜື່ອນໍາໄປບຸກຢູ່ບ້ານເຕີ ເນື່ອງຈາກບ້ານໃໝ່ບໍ່ເນື້ອທີ່ດິນຜົນໃນການປຸກ. ທີ່ເມືອງຍອດອູ, ແຂວງເງົ່າສາລີ © ຜັດສາຄອນ

ບັນດາຂໍ້ສະໜີແນະ

ຕໍ່ຝາກລັດ

- ບັນດານິຕິກຳຢອຍອື່ນງໍ ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ຄວນລະບຸໃຫ້ ລະຽດ ແລະ ເຝື່ອປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໂດຍການຮັກສາ ແລະ ເຝື່ມທະວີການປະຕິບັດກາມຮົດຄອງປະເພນີໃນການສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງແມ່ຍິງ ແລະ ສະໜັບສະໜູນເຝື່ອຮັບປະກັນຕໍ່ສິດຕໍ່ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນໃນສັງຄົມທີ່ມີການສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ;
- ກະຊວງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ກະຊວງຊັບຜະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປໍາມີ, ສະໜັບສະໜູນນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ໃນການສື່ງເສີມຄວາມສະໜີຝາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍທີ່ລະບຸໄວ້ໃນກົດໝາຍຄວາມສະໜີຝາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍສະບັບປັດຈຸບັນ.)
- ໃຫ້ບຸລິມະສິດການອອກໃບຕາດິນຢ່າງເປັນລະບົບແທນການອອກໃບຕາດິນແບບກະຈາກະຈາຍຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງບຸກຄົນ ເຝື່ອຮັບປະກັນໃນການເຂົ້າຕົງການອອກໃບຕາດິນແກ່ທຸກໆຄົນ ລວມທັງແມ່ຍິງ. ການອອກໃບຕາດິນຄວນຮັດຫຼັງຈາກ ທີ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີເຫັນຜ້ອມຈາກບ້ານ ແລະ ອະນຸມັດແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຫັນນັ້ນ ລວມເອົາຫັດສະນະຂອງ ແມ່ຍິງກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຊົມຊົນເຂົ້າ ໃນຂະບວນການ. ນອກຈາກນີ້ ຄວນເຂົ້າໃຈຢ່າງເລີກເຊິ່ງຕໍ່ວິທີການດໍາລົງຊີວິດຂອງຊົມຊົນເຂົ້າໃຈນີ້ ດີກຳຈະກຳມີຄວາມສະໜີຝາບຫາງແಡ ແລະ ສິດທິນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ. ໂຄງການຄວນສະໜອງຊັບຜະຍາກອນຕ່າງໆ ໃຫ້ທ້ອງການຊັບຜະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປິດບາດຍິງ-ຊາຍ.
- ໂຄງການອອກໃບຕາດິນ ຄວນຄໍານິງຕົງການສໍາຄັນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເຝື່ອຮັບປະກັນວ່າ ໂຄງການໄດ້ເຊື່ອມສານວຽກງານຄວາມສະໜີຝາບຫາງແດ ເຂົ້າໃນທຸກຂະບວນການຂອງກົດຈະກຳ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມທີ່ຂອງແມ່ຍິງ ຜ່ອມທັງຮັບປະກັນການຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ. ກົບປະມານສະແພະເຝື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ ຄວນໄດ້ຮັບການຈັດສັນພາຍໃນໂຄງການ. ຄວາມສະໜີຝາບຫາງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ຄວນລວມເຂົ້າເປັນກົດຈະກຳທີ່ມີສະແພະຂອງຂະບວນການສໍາລັບການປົກປ້ອງຫາງສັງຄົມ;
- ທີ່ດິນລວມໝູ້ຂອງຊົມຊົນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ດິນຂອງລັດ ບ້ານຄວນໄດ້ຮັບສິດຄອບຄອງທີ່ດິນນັ້ນຢ່າງເຕັມທີ່ ດ້ວຍການອອກຊື່ບ້ານໃນໃບຕາດິນ ແລະ ຄວນໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນເຫັນທີ່ຫຽມກັບການອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ກັບນິຕິບຸກຄົນ. ດິນຊົມຊົນມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍຕໍ່ຄົວເຮືອນໃນຊົນນະບົດ, ໂດຍສະແພະແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ທຸກຍາກທີ່ອ່າສະຊັບຜະຍາກອນຂອງຊົມຊົນເປັນຫຼັກໃນການດໍາລົງຊີວິດ. ການອອກໃບຕາດິນຊົມຊົນ ຄວນປະຕິບັດພາຍຫຼັງທີ່ມີການປົກສາຫາລືກັບຊົມຊົນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນເຫັນນັ້ນ ແລະ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍການເຫັນດີຂອງບ້ານ. ການກຳນົດລະບຽບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຄວນຮັບປະກັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໃນຊົມຊົນ;

- ສະໜັບສະໜູນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການເຝື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງຄວນສິ່ງເສີມວຽກງານ ໂຄງການຂອງແຕ່ລະຫຼັງການທີ່ເຮັດວຽກໃນຂະແໜງງານທີ່ດິນ ເຝື່ອຮັບສະໜັກ ແລະ ໃຫ້ມີຜະນັກງານແດຍິງໃນທີມວິຊາການທີ່ດິນ ລວມທັງມື່ງໃນລະດັບຕໍ່ເຫັນກ່າວໜ້າໃນການຕັດສິນໃຈ;
- ສະໜັບສະໜູນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການເຝື່ອຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ຄວນສະໜັບສະໜູນນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ໃນການສື່ງເສີມຄວາມສະໜີຝາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍທີ່ລະບຸໄວ້ໃນກົດໝາຍຄວາມສະໜີຝາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍສະບັບປັດຈຸບັນ.

ຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ທີ່ດິນໂຄງການອອກໃບຕາດິນ

- ຜູ້ໃຫ້ທີ່ດິນໂຄງການອອກໃບຕາດິນຄວນ ສິ່ງເສີມສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜະຍາມນຳໃຊ້ແວດຄວາມຄົດສ້າງສັນ ເຝື່ອເປັນຕົວຢ່າງທີ່ກິໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ (ເຊັ່ນ: ການວິຄະສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ກ່ອນຂະບວນການຝຶກສູກຫຼັກຖານ ແລະ ການປຸກຈິດສໍານິກໃຫ້ຜະນັກງານລັດ ດີຮັບຮູ້ເຖິງສິດຄອບຄອງທີ່ດິນຕາມປະເພນີຂອງບຸກຄົນ, ຊົມຊົນ ແລະ ການປະຕິບັດກາມຮົດຄອງປະເພນີທີ່ບໍ່ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນກັບ ແມ່ຍິງໃນການສືບມູນມໍລົກໃນລະບົບສັງຄົມ ສືບທອດມູນມໍລະດົກຜ່ານທາງຜູ້ຊາຍ);
- ກົບປະມານຂອງໂຄງການອອກໃບຕາດິນຄວນຈັດສັນຜູ້ສື່ງເສີມວຽກງານຄວາມສະໜີຝາບຫາງແດ ແລະ ສິດທິນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ. ໂຄງການຄວນສະໜອງຊັບຜະຍາກອນຕ່າງໆ ໃຫ້ທ້ອງການຊັບຜະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປິດບາດຍິງ-ຊາຍ.
- ສຸນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ ຄວນເຂົ້າໃນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ກົດຈະກຳບຸກຈິດສໍານິກ ກ່ຽວກັບຄວາມສະໜີຝາບຫາງແດ ແລະ ສິດທິນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໃຫ້ແກ່ຊົມຊົນດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບເຊັ່ນ ການແບ່ງກຸ່ມແມ່ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ ແລະ ກຸ່ມລວມຍິງ-ຊາຍ.
- ໂຄງການອອກໃບຕາດິນ ຄວນມີກົດຈະກຳການບຸກຈິດສໍານິກ ກົດຈະກຳຄວາມສະໜີຝາບຫາງແດ ແລະ ສິດທິນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ ໃຫ້ແກ່ຊົມຊົນດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບເຊັ່ນ ການແບ່ງກຸ່ມແມ່ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ ແລະ ກຸ່ມລວມຍິງ-ຊາຍ;
- ສິດຂອງແມ່ຍິງຕໍ່ກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຄວນໄດ້ຮັບການວິຄະສິດຈະກຳການສໍາຄັນຫຼາຍຕໍ່ຄົວເຮືອນໃນທຸກຂະບວນການທີ່ດິນ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການທີ່ດິນບ້ານ; ໂດຍການຝຶກອົບຮົມຫຼັກສະຄວາມເປັນຜູ້ນຳໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຫຼັງການທີ່ດິນຂອງລັດຖະບານ (ສະໜັບສະໜູນທີ່ດິນຂອງລັດຖະບານ ໃຫ້ອອກທ້າວິທີ ແກ້ໄຂຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ຍິງທີ່ມີຄວາມສຽງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ (ເຊັ່ນ ຜູ້ທຸກຍາກ, ຄົນຝຶກການ ແລະ ແມ້ຮັງງົງ/ໜ້າຍ) ທີ່ຕົກລູກໃນສະຖານະການທີ່ບໍ່ມີຄວາມໜັ້ນຄົງໃນການເຂົ້າຕົງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ສິດທິດ້ານທີ່ດິນ).
- ໂຄງການທີ່ດິນ ຄວນເຝື່ອຮັບປະກັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງເຂົ້າໃນໂຄງການປົກສາຫາລືກັບຊົມຊົນຢ່າງຍິງ ໃນທ້ອງຖິ່ນ (ເຊັ່ນ: ຕໍ່ເຫັນກ່າວໜ້າໃຫ້ທີ່ດິນບ້ານ, ຄະນະກຳມາທິການທີ່ດິນບ້ານ) ໂດຍການຝຶກອົບຮົມຫຼັກສະຄວາມເປັນຜູ້ນຳໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຫຼັງການທີ່ດິນຂອງລັດຖະບານ (ສະໜັບສະໜູນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ສຸນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ) ເຝື່ອອອກທ້າວິທີ ແກ້ໄຂຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ຍິງທີ່ມີຄວາມສຽງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ (ເຊັ່ນ ຜູ້ທຸກຍາກ, ຄົນຝຶກການ ແລະ ແມ້ຮັງງົງ/ໜ້າຍ) ທີ່ຕົກລູກໃນສະຖານະການທີ່ບໍ່ມີຄວາມໜັ້ນຄົງໃນການເຂົ້າຕົງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ສິດທິດ້ານທີ່ດິນ).

“ខួលភោទរការនីបិបាតកិន សំលែបទីរាំងខ្លួយ ដោះវារាំង
ខ្លួយសុនលេយទីរាំងវៈប់ ខ៉ូយរៀះតុប៊ិណីទីទុកក្រើង នូវ
ខ៉ូយរៀះតុប៊ិណីទីទុកក្រើង សំលែបទិនប៊ិនខ្លួយ.”

ឈមិយុទ្ធនធានីបន្ទុក/ភាគាយ, បានប្រាស់នឹង, ឃីឲុយអាណាព័ណ៌ខោរោង, សេចក្តីពីនិងសម្រាប់
© LIVG

ກ່ຽວກັບ ກຸມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ

ກຸມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ (LIWG) ແມ່ນເຄືອຂ່າຍຫົ່ງຂອງອີງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທີ່ໄດ້ກິດຂຶ້ນໃນ ສປປ ລາວ ນັບແຕ່ປີ 2007 ເປັນຕົ້ນມາ. ສະມາຊຸກຂອງ LIWG ປະກອບມີອີງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອີງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ລວມທັງສ່ວນບຸກຄົນທີ່ເຮັດວຽກດ້ານທີ່ດິນຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ພາຍໃນເຄືອຂ່າຍປະກອບມີສະມາຊຸກຫຼັກຫຼາຍກວ່າ 80 ທ່ານ ເຊິ່ງເປັນຕົວເຫັນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງ ເກືອບ 40 ອີງການ ແລະ ສະມາຊຸກສະໜັບສະໜູນແມ່ນມີຫຼາຍກວ່າ 180 ທ່ານ. ບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງ LIWG ແມ່ນມີການດໍາເນີນການໂດຍຜ່ານກອງເລຂາ ແລະ ຊັ້ນມາໂດຍຄະນະກຳມະການ ເຊິ່ງເປັນຄະນະທີ່ມາຈາກການລົງຄະແນນເລືອກຕັ້ງໂດຍບັນດາສະມາຊຸກຂອງ LIWG.

ກຸມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເຝື່ອວ່າບັນດາສະມາຊຸກຈະສາມາດແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນໄດ້ກ່ຽວກັບປະດັບເລື່ອງທີ່ດິນໂດຍສະແພະ ແມ່ນປະດັບທີ່ກໍາລັງເກີດຂຶ້ນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງບັນດາໂຄງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄວາມກັງວິນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບດ້ານລົບ ຕ່າງໆການດໍາລົງຊີວິດຂອງບັນດາຊົມຊົນໃນເຂດຊົມນະບິດ; ແລະ ກໍ່ເຝື່ອການລືລົ່ມຮ່ວມກັນໃນການຝັດທະນາຊ່ອງທາງການແກ້ໄຂບາງປະດັບດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ວຽກງານໜີ່ໆຖານຂອງ LIWG ແມ່ນການຮ່ວມມືກັບຫລາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ: ອີງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ພາກສ່ວນລັດຖະບານ, ບັນດາອີງການຄຸ້ຮ່ວມຝັດທະນາ, ຂະແໜງການເອກະຊົນ ແລະ ສິ່ງສໍາຄັນແມ່ນບັນດາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

ຂໍ້ມູນເຝື່ອມຕືມກ່ຽວກັບ LIWG, ກະລຸນາຕິດຕໍ່:

ໂທລະສັບ: +856 30 981 5657

ອີເມວ: Info@laolandinfo.org

ເວັບໄຊທ໌: www.laolandinfo.org

ຟັບບຸກ: Land Information Working Group

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ສະບັບນີ້ ແມ່ນການສະຫຼຸບສັງລວມຂໍ້ມູນໂດຍສັງເຂບ ຈາກບົດລາຍງານການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ເຊິ່ງນຳພາໂດຍ ທຶນງານກຸມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ (LIWG) ແລະ ດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າໂດຍ ທຶນຊ່ຽວຊານ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃນປີ 2019.

ບົດລາຍງານສະບັບສິນບຸນສາມາດເປົ້າໄດ້ທີ່: <https://bit.ly/37ic4Hh>

ຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າວິໄຈກັບ:

ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍ:

